

RAAD VAN BEHEER
HOUDEN VAN HONDEN

Keurmeester speurhonden... ... ben je niet zomaar

Gepensioneerd biotechnisch laborant Caya Krijnse Locker (67) uit Oud-Loosdrecht is dol op honden, met name werkhonden. Ze fokt al vele jaren Bouviers en is onder meer als keurmeester actief in de kynologie. Op 25 februari jl. behaalde ze ook nog eens het diploma Keurmeester Speurhonden bij de Koninklijke Nederlandse Politiehond Vereniging (KNPV). Daar ging een heel verhaal aan vooraf.

ACTIEF KYNOLOOG

Caya Krijnse Locker is zeer actief in de kynologie. In 1981 werd ze lid van de Koninklijke Nederlandse Politiehond Vereniging (KNPV). Met haar eigen Bouviers behaalde ze in totaal zes KNPV-certificaten. In 1995 werd ze benoemd tot keurmeester KNPV en in 2021 werd ze, op basis van haar ruime kennis van de keuringsreglementen en haar ervaringen in het veld, benoemd als lid van de Commissie Opleidingen. Onlangs, in januari 2023, startte ze met de opleiding tot voorzitter van de Keuringscommissie Surveillancehonden van de KNPV. Daarnaast was Caya actief in de IGP-sport (Internationale Gebruikshonden Proef) en behaalde ze mooie resultaten. Zo leverde ze zestien internationale kampioenen en vele nationale kampioenen af. Ook werd ze ooit wereldkampioen in deze tak van hondensport. Vanzelfsprekend werd ze actief in de Nederlandse Bouvier Club, waar ze de functie van Commissaris Africhting vervulde. In het jaar 2000 werd ze door de Raad van Beheer erkend als gedragskeurmeester voor diverse rassen, evenals keurmeester Maatschappelijk Aanvaardbaar Gedrag, welbekend als de MAG-test.

Caya met haar hond Mister.

“Mijn liefde voor honden is niet van huis uit meegegeven”, vertelt Caya. “Mijn moeder hield helemaal niet van dieren, dus ook niet van honden.” Toen Caya twaalf was, verhuisde het gezin naar Asten (NB), waar ze tegenover een snackbar kwamen te wonen. “Om een zakcentje bij te verdienen, hielp ik daar soms. De eigenaar had een Boxer-kennel en vroeg me een keer om te waken bij een teef die moest bevallen. Dat deed ik met veel plezier en zo werd de basis gelegd voor mijn liefde voor honden.” Nadat Caya meerdere keren was ingesprongen op de kennel, kreeg ze als blijk van waardering een Boxer-pup van de eigenaar. Ze noemde de pup Joris. “Mijn moeder vond het eigenlijk niks, maar Joris kwam gelukkig toch bij ons in huis. Een heerlijk beestje en ik was dol op hem.”

Bouviers fokken

Jaren later – Caya woonde toen al op zichzelf in Hilversum – kreeg ze een kruising Duitse Herder/Bouvier-pup. Die nam ze mee de bossen in, in een groentekistje op de fiets. “Op een van die tochten kwam ik per toeval bij Bouvier Dressuurgroep Hilversum terecht. Ze waren aan het trainen en zagen mij met de pup. Het was op het oog een raszuivere Bouvier, de Duitse Herder zag je er niet in. Ik werd uitgenodigd om mee te komen trainen, dus dat deed ik. Het was een leuke groep en de pup deed het prima. Zo ben ik in de hondensport terechtgekomen”, legt Caya uit. Omdat ze een hond zonder stamboom had, kon ze in de dressuurgroep geen diploma's halen. Om die reden werd ze lid van

Caya geeft uitleg aan een geleider bij de sorteeroefening.

een politiehondenclub, waar ze wel met een stamboomloze hond terecht kon. "Toch zat het me niet lekker", herinnert Caya zich. "Omdat ik een voor de sport geschikte Bouvier met stamboom wilde, ging ik daarnaar op zoek. Dat lukte niet, daarom ben ik ze zelf gaan fokken. Ik was toen 25 jaar." Haar kennel 'Caya's Home' bestaat nog steeds en heeft een internationale klantenkring. "Ik verkoop meer pups in het buitenland dan in Nederland, wel tot in Hongkong."

Samen speuren

In de loop der tijd raakte Caya steeds meer in de ban van het speurwerk. "Omdat het iets is dat je echt samen met je hond doet. Natuurlijk moet je hem eerst bijbrengen wat er van hem wordt verwacht. Maar als hij dat eenmaal weet, wordt het echt samenwerking. Je begeeft je in de geurenwereld van je hond, die je zelf niet waarneemt. Je bent dus echt van hem afhankelijk. Zeker bij het speuren heeft hij de leidende rol, jouw taak is het om dat geweldige reukvermogen van de hond in een controleerbare samenwerking om te zetten." Op een haar na werd Caya in 1994 uitgezonden voor het wereldkampioenschap voor speurhonden. "Wij werden derde bij de selectie, alleen de nummers een en twee gingen door. Jammer, maar het was sowieso een leuke ervaring."

Het echte werk

Rond 1993 deed ze uit belangstelling een lawinehondencursus met een van haar honden, Leroy. "Dat was bij opleider (en *Onze Hond*-medewerker - red.) Ruud Haak in Oostenrijk, bovenop een berg, in de sneeuw. Met allemaal gelijkgestem-

den, dat was erg leuk. Ik was daar samen met een vriendin, wij waren de enigen met een Bouvier. Leroy deed het goed. Ruud Haak was zeer onder de indruk, dat had hij niet verwacht van een Bouvier." Caya vond dit toch wel weer een stapje verder dan alleen speurwerk. "Dat is op een akker- of weiland zoeken naar een voorwerp, maar dit was het echte werk: zoeken naar mensen in nood." Met Leroy ging ze verder voor het reddingshondendiploma, dat ze met lof behaald hebben.

Aan de zijlijn

Behalve de rol van fokker en geleider trekt de rol van keurmeester Caya aan "omdat je op die manier daadwerkelijk bijdraagt aan de kwaliteit van de sport". Ze wilde iets meer doen dan alleen maar aan de zijlijn staan, zegt ze. "Vanaf 1995 was ik al keurmeester van surveillancehonden, bedoeld voor gebruik door de politie. In 2012 deed de KNPV een oproep aan keurmeesters om zich op te geven voor de opleiding tot keurmeester speurhonden. Dat vond ik echt iets voor mij, dus meldde ik me aan. Behalve dat je minimaal drie jaar lid van de KNPV moest zijn, was een belangrijke voorwaarde dat je de cursus 'Spoorlegger, slachtoffer en voorbereider sorteerproef' met goed gevolg moest hebben doorlopen. Daarvoor ben ik in maart 2012 met lof geslaagd."

Uitstel, geen afstel

De opleiding tot keurmeester speurhonden duurt ongeveer tweeënhalf jaar als je in één keer doorgaat, vertelt Caya. Maar dat liep voor haar anders. "Door persoonlijke omstandigheden kon ik me helaas pas in 2017 daadwerkelijk aanmelden voor de opleiding." Vanaf 2018 volgden er vele dagen en avonden theorie, stages en oefendagen om het geleerde in de praktijk te brengen. "Na deze gedegen opleiding heb ik in september 2020 het theorie-examen met goed gevolg afgelegd en stond de weg open voor het praktijkexamen." Maar toen gooide Covid-19 roet in het eten en kwam alles stil te liggen. Toch lukte het om in oktober 2021 een praktijkexamen te organiseren. "Maar helaas: de een na de ander moest afzeggen vanwege covidbesmettingen en ikzelf had op de examendag een covidgerelateerd overlijden in de familie." Teleurgesteld moest Caya weer 'in de wacht'. Maar toen werd het 25 februari 2023 en kwam het er alsnog van: het langverwachte praktijkexamen. "Hoewel: op de valreep moest een van de geleiders in isolatie vanwege een positieve covidtest. Zou het nu wéér niet door kunnen gaan? Maar nee, gelukkig vingen de overige geleiders dit op door hun honden ook voor de opengevallen oefeningen in te zetten. Zo hebben ze het examen gered!"

Het examen

Voor het examen moeten de aspirant-keurmeesters speurhonden en hun geleiders op een aantal zaken beoordelen. Het zoeken van kleine voorwerpen, diverse gehoorzaamheidsoefeningen (volgen, springen, kruipen door, lopen

BELANGRIJKE HONDEN

Speur- en reddingshonden worden vaak ingezet door de politie, vanwege hun goede neus. Daarmee sporen ze drugs, explosieven of menselijke geuren op. Er zijn diverse specialisaties mogelijk: van speurhonden die sporen naar explosieven, verdovende middelen of brandversnellende middelen tot speurhonden die zoeken naar bloed of de geur van slachtoffers of verdachten. Surveillancehonden werken ook met hun neus, maar de politie gebruikt deze honden speciaal voor de handhaving van de openbare orde, bijvoorbeeld bij rellen of als er een inbraak is gepleegd. Begin februari werden met succes speur- en reddingshonden ingezet bij de aardbevingramp in Turkije en Syrië, waarbij tienduizenden mensen omkwamen. Met behulp van deze honden werden nog vele mensen uit het puin gered. Zie ook het artikel over Signi Zoekhonden in *Onze Hond* 4.

Een duo heeft zojuist gevonden voorwerpen afgegeven.

over, optillen en overgeven aan iemand anders), speuren en verwijzen of apporteren van verloren voorwerpen op korte sporen (voor het basiscertificaat) en lange sporen (voor het A-certificaat). Verder beoordelen zij diverse revieroefeningen, waarbij grote voorwerpen en ook 'slachtoffers' in het bos en in een puinberg gevonden moeten worden. En tot slot de moeilijke sorteer oefeningen. Hierbij moet de hond een buisje met de geur van de 'verdachte' apporteren: eenmaal voor het basiscertificaat en driemaal voor de grotere sorteerproef.

Positief advies

Drie aspirant-keurmeesters, onder wie Caya, gingen op 25 februari op voor hun praktijkexamen. De organisatie, het tijdschema en de locaties voor de desbetreffende oefeningen waren prima geregeld. Caya: "Ik beet het spits af met de oefening 'Zoeken van kleine voorwerpen'. Als een geoliede machine doorliepen we daarna alle onderdelen zoals gepland." De uitslag liet niet al te lang op zich wachten: alle drie de deelnemers waren geslaagd en werden met een positief advies aan het hoofdbestuur van de KNPV voorgedragen om de erkenning van Keurmeester Speurhonden te krijgen. "Het is een lange weg geweest", zegt Caya, "maar uiteindelijk is het resultaat daar en hoop ik mij volledig te kunnen inzetten voor de speur- en zoekhondenwereld." ■